

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/2007 UPB2, 76/2008, 79/2009 in 51/2010), 99. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/2007 UPB2, 23/2007, 41/2007 in 57/2012) in 21. člena Statuta Občine Tolmin (Uradni list RS, št. 13/2009 in 17/2011), je Občinski svet Občine Tolmin na ..... seji dne ..... sprejel

ODLOK O DODELJEVANJU ENKRATNIH DENARNIH SOCIALNIH POMOČI V OBČINI TOLMIN

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Z Odlokom o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči v Občini Tolmin se:

a. določa:

- upravičence,
- merila, višino in namen,
- postopek dodelitve in
- način izplačila

enkratnih denarnih socialnih pomoči in

b. pooblašča izvajalca za vodenje postopkov in odločanje o podeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči iz sredstev proračuna Občine Tolmin.

2. člen

V besedilu uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in za ženske.

II. UPRAVIČENCI, MERILA, VIŠINA IN NAMEN ENKRATNE DENARNE SOCIALNE POMOČI

3. člen

(1) Do enkratne denarne socialne pomoči so upravičeni posamezniki oziroma njihove družine ter osebe, ki živijo v zakonski ali izven zakonski skupnosti, ki so:

- občani Občine Tolmin in imajo na njenem območju stalno prebivališče,
- tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, imajo na območju Občine Tolmin stalno prebivališče in na njenem območju tudi dejansko prebivajo.

(2) Upravičenci do enkratne denarne socialne pomoči so posamezniki oziroma njihove družine ali osebe v zakonski oziroma izven zakonski skupnosti, ki:

- so se, ne po lastni krivdi, znašli v trenutni materialni ogroženosti, za pridobitev sredstev pa so izčrpali vse zakonske možnosti in zato potrebujejo enkratno denarno socialno pomoč občine,
- so trenutno ostali brez vsakega dohodka in čakajo na uveljavitev denarne socialne pomoči ali druge oblike pomoči iz proračuna Republike Slovenije ali iz drugih virov,
- so se zaradi spleta neugodnih okoliščin (dolgotrajna bolezen ali druge okoliščine) znašli v takem položaju, da ne morejo poravnati najnujnejših življenjskih stroškov.

4. člen

(1) Podlaga za ugotovitev upravičenosti in določitev višine enkratne denarne socialne pomoči je minimalni dohodek vlagatelja oziroma njegove družine ali zakonske oziroma izven zakonske skupnosti, ugotovljen z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka, skladno z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih.

(2) Pri ugotavljanju minimalnega dohodka se upoštevajo vsi dohodki in prejemki, na podlagi katerih se ugotavlja upravičenost do denarne socialne pomoči iz sredstev proračuna Republike Slovenije po Zakonu o socialno varstvenih prejemkih, ki so jih vlagatelj in njegovi družinski člani oziroma člani zakonske ali izven zakonske skupnosti imeli v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge.

(3) Vlagatelj je upravičen do enkratne denarne socialne pomoči, če:

- njegov dohodek ne presega za več kot 70% minimalnega dohodka samske osebe,
- dohodek njegove družine oziroma dohodek zakonske ali izven zakonske skupnosti ne presega za več kot 50% minimalnega dohodka družine ali zakonske oziroma izven zakonske skupnosti.

(4) V primeru, da dohodki presegajo minimalni dohodek, naveden v prejšnjem odstavku, se enkratna denarna socialna pomoč odobri le izjemoma, če je materialna ogroženost posledica:

- težje bolezni ali smrti v družini ali v zakonski oziroma izven zakonski skupnosti,
- če gre za elementarno nesrečo,
- v drugih primerih, ko Center za socialno delo Tolmin presodi, da gre za težje socialne razmere.

5. člen

(1) Enkratna denarna socialna pomoč znaša največ do višine osnovnega zneska minimalnega dohodka in se v posameznem primeru določi glede na stopnjo materialne ogroženosti vlagatelja oziroma njegove družine ali zakonske oziroma izven zakonske skupnosti.

(2) Izjemoma se lahko denarno socialno pomoč dodeli v višini, ki je do 50% višja od določene v prejšnjem odstavku, če se ugotovi, da vlagatelj oziroma njegova družina ali zakonska oziroma izven zakonska skupnost živi v izjemno hudi materialni stiski:

- zaradi dolgotrajne bolezni,
- zaradi nenadne smrti,
- zaradi elementarne nesreče,
- v drugih primerih, ko Center za socialno delo Tolmin presodi, da gre za težje socialne razmere.

6. člen

Enkratna denarna socialna pomoč je namenjena:

- nakupu šolskih potrebščin,
- plačilu položnic za osnovne in nujne življenjske potrebe (elektrika, komunala, zdravstveno zavarovanje in drugo),
- nakupu hrane, oblačil in obutve,
- nakupu ozimnice, kurjave,
- plačilu drugih nujnih življenjskih stroškov, ko Center za socialno delo Tolmin presodi upravičenost glede na trenutne socialne razmere vlagatelja oziroma njegove družine ali zakonske oziroma izven zakonske skupnosti.

7. člen

Enkratno denarno socialno pomoč se praviloma izplača v denarju, lahko pa se jo dodeli tudi v funkcionalni obliki. V funkcionalni obliki se enkratno denarno socialno pomoč dodeli v primeru, ko Center za socialno delo Tolmin presodi, da bo le na tak način zagotovljen namen dodeljene enkratne denarne socialne pomoči.

8. člen

Enkratno denarno socialno pomoč se lahko upravičencem dodeli največ dvakrat v koledarskem letu.

III. POOBLASTILO ZA VODENJE POSTOPKOV IN ODLOČANJE O DODELJEVANJU ENKRATNIH DENARNIH SOCIALNIH POMOČI

9. člen

Občina Tolmin pooblašča za vodenje postopkov in odločanje o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči na prvi stopnji Center za socialno delo Tolmin.

IV. POSTOPEK UVELJAVLJANJA ENKRATNE DENARNE SOCIALNE POMOČI

10. člen

(1) Vlogo za enkratno denarno socialno pomoč vloži vlagatelj na obrazcu, ki se uporablja za dodelitev izredne denarne socialne pomoči iz proračuna Republike Slovenije.

(2) Vlagatelj vloži vlogo na Centru za socialno delo Tolmin, ki vodi postopek za ugotavljanje upravičenosti do enkratne denarne socialne pomoči in odloča o dodelitvi te pomoči v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku. Podatki o vlagatelju in njegovih družinskih članih se zbirajo iz uradnih evidenc ter neposredno od vlagateljev.

11. člen

Zoper odločbo Centra za socialno delo Tolmin je dovoljena pritožba, o kateri odloča župan Občine Tolmin.

12. člen

Pri odločanju o dodelitvi enkratne denarne socialne pomoči se poleg določb tega odloka smiselno uporabljajo tudi določbe Zakona o socialno varstvenih prejemkih in Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev v delu, ki urejata denarne socialne pomoči iz sredstev proračuna Republike Slovenije.

V. KONČNI DOLOČBI

13. člen

Skupna vrednost dodeljenih enkratnih denarnih socialnih pomoči ne sme presegati sredstev, ki so za ta namen določena s proračunom Občine Tolmin.

14. člen

Ta odlok prične veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Uroš Brežan
župan

OBRAZLOŽITEV

Podeljevanje denarnih socialnih pomoči je pri nas sistemsko v pristojnosti države. Podlaga za to so naslednji predpisi:

- Zakon o socialnem varstvu, ki določa, da se sredstva za denarne socialne pomoči zagotavljajo v državnem proračunu,
- Zakonu o socialno varstvenih prejemkih, ki določa merila za upravičenost do denarne socialne pomoči,
- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki določa, da o pravici do denarne socialne pomoči odločajo centri za socialno delo.

Glede na to, da sistemsko na ravni države ni moč prepoznati in upoštevati vseh specifik socialnih stisk, katerih posledice je tudi materialna ogroženost občanov, namenja velika večina občin v Sloveniji sredstva za enkratne denarne socialne pomoči občanom tudi iz občinskih proračunov. Podlaga za to sta:

- Zakon o socialnem varstvu, ki v 99. členu določa obveznosti občin do financiranja socialno varstvene dejavnosti, kjer so navedeni tudi »dopolnilni programi, pomembni za občino« (v tem primeru gre za enkratne denarne socialne pomoči),
- Zakon o lokalni samoupravi, ki v 21. členu med nalogami občin določa, da občina »pospešuje službe socialnega srbstva«.

Na podlagi navedenih zakonskih predpisov Občina Tolmin vsa leta namenja del proračunskih sredstev tudi za enkratne denarne socialne pomoči občanom, ki jih na podlagi letne pogodbe, sklenjene s CSD Tolmin, nakazuje CSD Tolmin. Zaradi dejstva, da smo ta sredstva namenjali za reševanje specifičnih primerov, smo CSD-ju Tolmin, ki je profesionalna inštitucija za socialna vprašanja, prepuščali presojo o upravičenosti dodelitev. V omenjeni pogodbi je bila zato določba z besedilom:

»Občinske izredne denarne pomoči so namenjene reševanju občasnih materialnih stisk posameznikov in družin pri zagotavljanju osnovnih življenjskih pogojev in potreb ter pri drugih nujnih izdatkih. Omenjene pomoči se dodeljujejo v primeru, ko so izčrpane možnosti za pridobitev denarne pomoči po predpisih države. Smotnost dodelitve občinske izredne denarne pomoči prouči Center.«

Ugotavljamo, da imajo številne občine za podeljevanje enkratnih denarnih socialnih pomoči iz občinskih proračunov tudi lokalne predpise. Da je taka rešitev bolj primerna, meni tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. In ne nazadnje: tudi CSD Tolmin predlaga, naj Občina Tolmin podeljevanje omenjenih denarnih pomoči uredi z občinskim predpisom.

S predlaganim odlokom o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči v Občini Tolmin se določa:

- upravičence,
- merila, višino in namen,
- postopek dodelitve in
- način izplačila

enkratnih denarnih socialnih pomoči iz sredstev proračuna Občine Tolmin ter tudi, da je za vodenje postopkov in odločanje na prvi stopnji pooblaščen CSD Tolmin, na drugi stopnji (pritožbeni) pa župan Občine Tolmin.

Posebej kaže izpostaviti, da bi se bilo možno odločiti, da bi vodenje postopkov in odločanje o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči prepustili upravi Občine Tolmin. Taka rešitev je slabša zaradi tega, ker občine nimajo dostopa do uradnih evidenc za ugotavljanje materialnega stanja vlagateljev. Vse potrebne podatke za odločanje bi bilo treba pridobiti

neposredno od vlagateljev, kar postopke otežuje in upočasni, nastane tudi možnost, da bi ostal kakšen pomemben podatek »skrit«. CSD-ji imajo elektronski dostop do uradnih evidenc, zato lahko veliko hitreje pridejo do potrebnih podatkov za objektivno presojo utemeljenosti vloge in do objektivne odločitve. In od tod tudi naš predlog, naj o dodeljevanju enkratnih denarnih pomoči iz proračuna Občine Tolmin še naprej odloča CSD Tolmin.

Odlok prav zaradi temeljnega namena, da bi s sredstvi občinskega proračuna zajeli specifične, ki jih z uporabo državnih predpisov ni moč ustrezno obravnavati, prepušča CSD Tolmin, da lahko ob upoštevanju z odlokom določenih meril ravna s precejšno mero proste presoje. Ključno načelo pa je, da spadajo med upravičence le občani Občine Tolmin ali pa tujci, ki imajo dovoljenje za bivanje v Sloveniji in na območju Občine Tolmin tudi dejansko prebivajo in so se, ne po lastni krivdi, znašli v trenutni materialni ogroženosti, so pa:

- za pridobitev sredstev že izčrpali vse zakonske možnosti,
- vložili vlogo in čakajo na uveljavitev denarne socialne pomoči iz državnega proračuna ali pa iz drugih virov
- ali pa so se zaradi spleta neugodnih okoliščin znašli v situaciji, da ne morejo poravnati najnujnejših življenjskih stroškov

in zato za rešitev nastale materialne stiske potrebujejo enkratno denarno socialno pomoč iz proračuna Občine Tolmin.

Podlaga za ugotovitev upravičenosti je minimalni dohodek vlagatelja oziroma njegove družine ali zakonske oziroma izven zakonske skupnosti, ugotovljen na podlagi meril Zakona o socialno varstvenih prejemkih z uporabo vrednosti osnovnega zneska minimalnega dohodka, ki ga določa Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Ta znaša od meseca julija 2013 dalje 265,22 € na mesec. Z omenjenimi merili je določeno, da se za prvo odraslo osebo upošteva 100%, za drugo odraslo osebo 50%, za prvega otroka 70%, za drugega otroka 60% osnovnega zneska minimalnega dohodka (merila imajo še več drugih specifik in ponderjev, ki jih tukaj zaradi preglednosti nismo navajali).

Vlagatelj je upravičen do enkratne denarne socialne pomoči, če ne presega za več kot:

- 70% minimalnega dogodka samske osebe, če gre za samsko osebo,
- 50% minimalnega dohodka družine, če gre za vlagateljevo družino, zakonsko ali izven zakonsko skupnost.

Na podlagi zgoraj navedenih meril je samska oseba upravičena do enkratne denarne socialne pomoči, če minimalni dohodek ne presega 450,87 € na mesec.

Če vlagatelj presega navedene limite, je upravičen do enkratne denarne socialne pomoči na podlagi presoje CSD Tolmin le v izjemnih primerih.

Enkratna denarna socialna pomoč znaša največ do vrednosti osnovnega zneska minimalnega dohodka, ki je sedaj 265,22 €. Istemu vlagatelju oziroma isti družini jo je moč podeliti največ dvakrat v enem letu.

Izjemoma je moč podeliti enkratno denarno socialno pomoč tudi v do 50% višjem znesku, če gre za dolgotrajno bolezen, nenadno smrt, elementarno nesrečo, o čemer presodi CSD Tolmin

Z odlokom je določena namenska raba sredstev, pridobljenih s dodelitvijo enkratne denarne socialne pomoči. Med upravičene so šteti le najnujnejši življenjski stroški, kot so:

- nakup šolskih potrebščin,
- plačilo položnic za osnovne in nujne življenjske potrebe (elektrika, komunala, zdravstveno zavarovanje in drugo),
- nakup hrane, oblačil in obutve,
- nakup ozimnice, kurjave.

O izjemah glede upravičenosti morebitnih drugih stroškov presoja CSD Tolmin.

V letu 2013 je CSD Tolmin dodelil 66 enkratnih denarnih socialnih pomoči, za kar je bilo porabljenih 19.184,08 €. Povprečna vrednost enkratne denarne pomoči je znašala cca 290,00 €. Za samsko osebo je bila od 100,00 € pa do 260,00 €, za družine pa glede na število članov tudi nekoliko več. Z uveljavitvijo predlaganega odloka se opisano stanje ne bo spremenilo.

Občina Tolmin namenja v letu 2014 za enkratne denarne socialne pomoči 22.358,58 €.

Pri pripravi Odloka o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči v Občini Tolmin je sodeloval tudi CSD Tolmin.

POSLEDICE ZA PRORAČUN OBČINE TOLMIN

Odlok o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči v Občini Tolmin za občinski proračun ne prinaša dodatnih obveznosti.

STALIŠČE ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Odbor za družbene dejavnosti je predlagani Odlok o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči v Občini Tolmin obravnaval na 19. seji, dne 19. 05. 2014. Nanj ni imel pripomb. Predlagal je naj ga Občinski svet Občine Tolmin obravnava in sprejme.

STALIŠČE STATUTARNO PRAVNE KOMISIJE

Statutarno pravna komisija je predlagani Odlok o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči v Občini Tolmin obravnavala na 25. seji, dne 26. 05. 2014. Pripombe Komisije so upoštevane.

Sestavil: Rafael Šuligoj

Datum: 26. 05. 2014